

Soalan		Butiran	Markah
1(a)(i)		<p style="text-align: center;">Rajah Keseimbangan Pasaran</p>	
	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7	<p>Paksi harga] lengkap dengan origin dan skala betul</p> <p>Paksi kuantiti]</p> <p>2 titik koordinat keluk SS</p> <p>Label keluk SS</p> <p>2 titik koordinat keluk DD</p> <p>Label keluk DD</p> <p>Titik E</p>	1 1 1 1 1 1 1 Maks. 6 m
1(a)(ii)	H1 H2	<p>Harga keseimbangan : RM45</p> <p>Kuantiti keseimbangan : 40 unit</p>	1 1 2 m
1(b)	F1 H1 F2 H2 F3 H3	<p>Kekurangan</p> <p>Sumber ekonomi/faktor pengeluaran/contoh</p> <p>Pilihan</p> <p>Projek pelaburan/produk yang memaksimumkan untung</p> <p>Kos lepas</p> <p>Keuntungan yang mungkin daripada produk/projek yang kedua terbaik dilepaskan/produk baharu</p>	1 1 1 1 1 1 6 m
1(c)(i)	H1 H2 H3	<p>Penentuan jenis barang</p> <p>Berdasarkan kuasa permintaan</p> <p>Memaksimumkan kepuasan/ keuntungan</p>	1 1 1 Maks. 2 m
1(c)(ii)	H1 H2 H3	<p>Cara/kaedah pengeluaran</p> <p>Intensif modal/ intensif buruh</p> <p>Kaedah pengeluaran yang cekap/minimumkan kos</p>	1 1 1 Maks. 2 m

Soalan		Butiran	Markah												
1(c)(iii)	H1 H2 H3	Agihan barang Berdasarkan kuasa beli /agihan pendapatan Agihan kekayaan tidak sama rata/golongan yang berpendapatan tinggi mendapat lebih banyak barang	1 1 1 Maks. 2 m												
2(a)(i)	H1 H2	Persamaan: Pertambahan dalam kuantiti/permintaan sebanyak 30 unit. Perbezaan: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Rajah 1</th> <th>Rajah 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>H3a: Penentu harga barang itu</td> <td>H3b: Penentu bukan harga barang itu</td> </tr> <tr> <td>H4a: Harga Barang itu/ barang X turun</td> <td>H4b: Harga barang pengganti X naik</td> </tr> <tr> <td>H5a: Pergerakan titik atas keluk</td> <td>H5b: Peralihan keluk permintaan ke kanan</td> </tr> <tr> <td>H6a: Pengembangan permintaan</td> <td>H6b: Pertambahan permintaan</td> </tr> <tr> <td>H7a: Perubahan dalam kuantiti diminta</td> <td>H7b: Perubahan dalam permintaan</td> </tr> </tbody> </table>	Rajah 1	Rajah 2	H3a: Penentu harga barang itu	H3b: Penentu bukan harga barang itu	H4a: Harga Barang itu/ barang X turun	H4b: Harga barang pengganti X naik	H5a: Pergerakan titik atas keluk	H5b: Peralihan keluk permintaan ke kanan	H6a: Pengembangan permintaan	H6b: Pertambahan permintaan	H7a: Perubahan dalam kuantiti diminta	H7b: Perubahan dalam permintaan	1] maks. 1 1 1 + 1 1 + 1 1 + 1 1 + 1 1 + 1 maks.4 m 5 m
Rajah 1	Rajah 2														
H3a: Penentu harga barang itu	H3b: Penentu bukan harga barang itu														
H4a: Harga Barang itu/ barang X turun	H4b: Harga barang pengganti X naik														
H5a: Pergerakan titik atas keluk	H5b: Peralihan keluk permintaan ke kanan														
H6a: Pengembangan permintaan	H6b: Pertambahan permintaan														
H7a: Perubahan dalam kuantiti diminta	H7b: Perubahan dalam permintaan														
2(a)(ii)	H1 H2	$\frac{Q_1 - Q_0}{Q_0} \times \frac{P_0}{P_1 - P_0}$ $= \frac{60 - 30}{30} \times \frac{8}{5 - 8}$ $= 2.67$	1 1 2 m												
2(a)(iii)	H1 H2 H3 H4 H5 H6	Jumlah hasil meningkat Sebanyak RM60 Jumlah hasil baharu RM300/ (RM5 x 60 unit) Jumlah hasil asal RM240/ (RM8 x 30 unit) Anjal $\% \Delta Q / 100\% > \% \Delta P / 37.5\%$	1 1 1 1 1 1 Maks.3 m												

Soalan		Butiran	Markah
2(b)	F1 H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8	Overdraf Pinjaman jangka pendek Diberi kepada pemegang akaun semasa yang layak Boleh mengeluarkan lebih daripada baki akaun Faedah dikenakan atas jumlah/ bilangan hari digunakan Tidak memerlukan cagaran /penjamin Boleh dikeluarkan ikut keperluan bila-bila masa Kadar faedah lebih tinggi Pengeluaran tertakluk kepada had yang diberikan	1 1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 5 m
2(c)(i)		Nilai X : $\Delta \text{ Jumlah keluaran}$ $\Delta \text{ Input berubah}$ $: \frac{84 - 60}{4-3} = \frac{24}{1} = 24$ Nilai Y : $\frac{\text{Jumlah keluaran}}{\text{Input berubah}} = \frac{95}{6} = 15.83 \text{ unit}$	1 1 2 m
2(c)(ii)	H1 H2 H3 H4 H5	Keluaran marginal turun Keluaran marginal sifar pada buruh ke 6 Keluaran purata naik Keluaran purata maksimum pada buruh ke 4 Keluaran purata menurun pada buruh ke 5	1 1 1 1 1 Maks. 3 m
3(a)	H1 H2 H3 H4	Kos/ faedah yang tidak diambil kira dalam pengeluaran/ penggunaan barang dan perkhidmatan Kesan kepada pihak ketiga/ kecuali pengeluaran dan pengguna Tidak dimasukkan dalam harga pasaran Ketidakcekapan pasaran/ kegagalan sistem harga	1 1 1 1 Maks. 2 m
3(b)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8	Melalui undang-undang dan peraturan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 Pengenaan kompaun/ penjara Menghadkan pemberian lesen/ menarik balik lesen Menentukan kawasan perindustrian/ perumahan/ industri berat/ industri ringan Memberi subsidi untuk kaerah pengeluaran mesra alam Pengenaan cukai atas pengeluaran barang yang mencemarkan alam sekitar Melakukan pemantauan dari masa ke semasa	1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 5 m

Soalan		Butiran	Markah
3(c)(i)	H1 H2 H3	Belanjawan defisit Jumlah hasil kurang daripada jumlah perbelanjaan Sebanyak RM42 173 juta	1 1 1 Maks. 2 m
3(c)(ii)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8 H9 H10	Kemelesetan ekonomi/ masalah pengangguran Permintaan agregat kurang daripada penawaran agregat Melaksanakan Dasar fiskal mengembang Meningkatkan perbelanjaan pembangunan/ mengurus kerajaan Meningkatkan peluang pekerjaan Kadar pengangguran menurun Menurunkan kadar cukai Meningkatkan pendapatan boleh guna/ kuasa beli Meningkatkan permintaan agregat Menggalakkan pertumbuhan aktiviti ekonomi	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 6 m
3(d)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8 H9 H10 H11	Nilai RM telah naik Untuk mendapat 1 unit USD yang sama memerlukan RM yang kurang Harga barang eksport Malaysia ke Amerika lebih mahal Harga barang import dari Amerika lebih murah Permintaan USD meningkat Sebanyak Q0Q2 Penawaran USD menurun Sebanyak Q1Q0 Berlaku lebihan permintaan USD Nilai USD naik/ nilai RM turun 1 USD = RM4.15	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 5 m

Soalan		Butiran	Markah
4(a)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7	Cukai tak langsung Dikenakan ke atas barang yang dikeluarkan dalam negara untuk dijual di pasaran tempatan Menyekat penggunaan orang ramai terhadap barang tersebut Menjaga kesihatan/ mengurangkan risiko penyakit Hasil kerajaan bertambah Beban cukai boleh dipindahkan kepada pengguna Harga barang akan meningkat	1 1 1 1 1 1 1 Maks. 4 m
4(b)		<p><u>Nota untuk rajah:</u></p> <p>a) Rajah dengan paksi lengkap dan keluk berlabel tanpa titik keseimbangan</p> <p>b) Rajah dalam (a) dan ada titik keseimbangan, harga keseimbangan dan kuantiti keseimbangan</p> <p>c) Rajah dalam (b) dan ada peralihan keluk</p> <p>d) Rajah lengkap dalam (c) dan ada titik keseimbangan baru, harga keseimbangan dan kuantiti keseimbangan baru</p>	1 m 2 m 3 m 4 m
	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8 H9 H10	Keseimbangan asal E_0 / harga keseimbangan P_0 dan kuantiti keseimbangan Q_0 Kos pengeluaran naik Penawaran berkurang/ dari Q_0 ke Q_1 Keluk penawaran beralih ke kiri/ S_1S_1 Harga jualan meningkat/ P_0 ke P_1 Titik keseimbangan baru E_1 / harga keseimbangan baru P_1 dan kuantiti keseimbangan baru Q_1 Beban cukai dipindahkan kepada pengguna Pengguna menanggung beban cukai $P_1E_1aP_0$ Pengeluar menanggung beban cukai P_0abc Beban cukai pengeluar lebih besar daripada beban cukai pengguna	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 7 m

Soalan		Butiran	Soalan
4(c)		<p>Tahap 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pengetahuan terhad tentang teori/konsep ekonomi • Menyenaraikan fakta penentu keanjalan harga permintaan sahaja • Tanpa huriajan/jawapan calon secara umum <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minuman bergula menjadi keperluan harian • Ketagihan terhadap barang • Nisbah perbelanjaan berbanding pendapatan 	[0-3 m]
		<p>Tahap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakta dihuraikan dengan keterangan yang tepat/betul • Fakta yang sesuai disokong dengan teori ekonomi yang tepat <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kenaikan harga minuman bergula akan menyebabkan permintaan berkurang pada kadar yang kecil • Ketaatan terhadap minuman bergula adalah tinggi/citarasa tinggi • Nisbah perbelanjaan kecil berbanding pendapatan • Kuantiti pengambilan yang kecil dan terhad 	[4-6 m]
		<p>Tahap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huraian yang sangat jelas dan terperinci/mendalam. • Mengemukakan idea/contoh yang bernalas dan rasional <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Permintaan berkurang dalam kadar yang kecil • Ketaatan terhadap minuman bergula adalah tinggi. • Nisbah perbelanjaan kecil berbanding pendapatan • Kuantiti pengambilan yang kecil dan terhad • Ahli sukan memerlukan minuman isotonik bagi menggantikan tenaga yang hilang dengan cepat/mengelakkan penghidratan • Pengambilan minuman bergula perlu bagi pesakit yang mengalami hypoglycemia/ kurang gula • Menjadi pelanggan tetap kedai minuman • Diganti dengan minuman dibancuh yang lebih murah/ Teh tarik kaw • Trend/ cara hidup golongan muda bersosial di kedai minuman 	[7-9 m]

Soalan		Butiran	Markah
5(a)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8	Gaji / upah yang rendah Harga barang semakin naik Kuasa beli berkurang Kenaikan gaji tidak dapat menampung kenaikan kos sara hidup Gaya hidup mewah/mengikut trend/ fesyen Memenuhi tuntutan kerja/ keselamatan (kereta/motosikal) Hutang sedia ada/ PTPTN Kos/ sewa tempat tinggal tinggi	1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 4 m
5(b)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8 H9 H10 H11 H12	Membeli rumah diluar kemampuan Harga rumah terlalu tinggi Mengambil jumlah pinjaman maksima Tempoh bayaran balik yang maksima/ panjang Bayaran faedah kepada bank lebih banyak Beban hutang lebih tinggi Penggunaan kad kredit tidak berhemah Mentaliti ‘beli dahulu bayar kemudian’ Berbelanja menggunakan kad setiap bulan Membuat bayaran minima kad kredit Kadar faedah kad kredit tinggi Jumlah hutang terkumpul semakin banyak	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 7 m
5(c)		Tahap 1 <ul style="list-style-type: none"> • Pengetahuan terhad tentang teori/ konsep ekonomi • Menyenaraikan faktor yang mempengaruhi corak perbelanjaan pengguna • Tanpa huraian/jawapan calon secara umum Contoh <ul style="list-style-type: none"> • Peranan kerajaan/ agensi kerajaan/ AKPK • Pendidikan awal di sekolah-sekolah • Menaikkan gaji minimum • Mengawal harga barang <p style="text-align: center;"><i>(Jawapan umum sahaja)</i></p>	[0 -3]

Soalan	Butiran	Markah
	<p>Tahap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakta dihuraikan dengan keterangan yang tepat/betul • Fakta yang sesuai disokong dengan teori ekonomi yang tepat <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pendidikan awal disekolah • Penubuhan Kelab Kewangan Bijak/ Bengkel Pengurusan Kewangan di universiti • Memperkasa ilmu pengurusan kewangan • Dapatkan bantuan AKPK apabila menghadapi masalah kewangan • Elakkan penggunaan kad kredit/ pinjaman Along <p><i>(Jawapan melibatkan satu pihak sahaja)</i></p>	[4-6]
	<p>Tahap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huraian yang sangat jelas dan terperinci/mendalam. • Mengemukakan idea/contoh yang bernas dan rasional <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belia perlu merancang simpanan/ pelaburan • Melibatkan risiko rendah • Membuka deposit tetap/ membeli unit amanah • Mendapat pulangan tambahan/ dividen • Mengurangkan perbelanjaan kurang penting • Nisbah hutang tidak melebihi 40% daripada pendapatan bersih • Kerajaan menambah baik prasarana • Menyediakan Kad Diskaun KTM/ Komuter dengan 20% diskau • Memudahkan mobiliti buruh • Mewujudkan Skim ‘Micro-Housing/ penyewaan bilik untuk belia bujang di kawasan bandar • Kadar sewa rendah/ RM100 sebulan • Mengurangkan kos sara hidup <p><i>(Jawapan mesti ada peranan belia dan kerajaan)</i></p>	[7 – 9]

Soalan		Butiran	Markah
6(a)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7	Perjanjian yang ditandatangani oleh dua atau lebih negara ASEAN/ AFTA Menghapuskan halangan tarif dan bukan tarif dalam kalangan ASEAN Meningkatkan daya saing ASEAN sebagai pangkalan pengeluaran dalam pasaran dunia Skala pengeluaran yang besar/ cekap Menarik kemasukan pelaburan langsung asing/ teknologi baharu Meluaskan pasaran barang ASEAN ke luar negara Pengguna dapat barang lebih berkualiti/ lebih murah	1 1 1 1 1 1 1 Maks. 3 m
6(b)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7	Sektor ketiga Menyediakan perkhidmatan Kategori perkhidmatan lain Pelengkap kepada sektor utama dan kedua Contoh pekerjaan/ pemandu pelancong Menyerap/ penyertaan guna tenaga paling tinggi Sumbangan terbesar kepada KDNK	1 1 1 1 1 1 1 Maks. 4 m
6(c)	F H1a H1b H1c H1d H1e	Eksport tak nampak/perkhidmatan Perkhidmatan yang ditawarkan oleh rakyat Malaysia kepada rakyat asing Perkhidmatan pelancongan/ hotel/ restoran/ hiburan/ perubatan Dikreditkan ke dalam Akaun Perkhidmatan Berlaku aliran masuk wang ke dalam negara Memperbaikimbangan pembayaran	1 1 1 1 1 1 Maks. 4 m
6(d)		Tahap 1 <ul style="list-style-type: none"> • Pengetahuan terhad tentang teori/konsep ekonomi • Menyenaraikan kesan pengenaan tarif • Tanpa huraihan/ jawapan calon secara umum Contoh <ul style="list-style-type: none"> • Bilangan pelancong ke Malaysia berkurang • Melibatkan tambahan kos • Permintaan hotel/ pengangkutan berkurang • Hasil cukai bertambah 	[0 – 3]

Soalan		Butiran	Markah
		<p>Tahap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakta dihuraikan dengan keterangan yang tepat/betul • Fakta yang sesuai disokong dengan teori ekonomi yang tepat <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pengenaan levi menaikkan kos pelancongan ke luar negara • Pilihan pengguna terhad kepada pelancongan domestik • Pendapatan penduduk tempatan terjejas • Pelancongan Malaysia tidak berdaya saing dengan negara ASEAN • Memberi kesan ke atas pengguna yang sering berurus di luar negara • Kenaikan kos tidak diimbangi dengan perkhidmatan yang baik 	[4 -6]
		<p>Tahap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huraian yang sangat jelas dan terperinci/mendalam. • Mengemukakan idea/contoh yang bernalas dan rasional <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menjejaskan KLIA dan KLIA2 • Sebagai hub penerbangan terbaik di ASEAN • Pelancong kurang menggunakan lapangan terbang di Malaysia • Pelancong mencari lapangan terbang transit yang baru/ Singapura/ Suvarnabhumi • Menjejaskan kedudukan Malaysia yang diiktiraf oleh dunia/ Malaysia antara 10 negara destinasi pelancongan terbaik dunia tahun 2018 • Menghadapi kesan tindakbalas sama dari negara lain • Menjejaskan pendapatan negara dari sektor pelancongan • Penyumbang ke 3 terbesar pendapatan negara 	[7 – 9]

Soalan		Butiran	Markah
7(a)	H1 H2 H3 H4 H5 H6	Perbelanjaan mengurus Pemberian subsidi Bersifat berulang-ulang Perbelanjaan semasa Membantu menurunkan harga barang Mencapai objektif kestabilan harga	1 1 1 1 1 1 Maks. 3 m
7(b)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7 H8	B40 adalah kumpulan isi rumah terendah Satu julat pendapatan bagi seisi rumah Terdiri daripada 40% penduduk Malaysia Berpendapatan purata di bawah RM3 860 sebulan Merangkumi kumpulan isi rumah miskin di bawah RM950 Membolehkan kerajaan merangka jenis bantuan dan subsidi yang perlu disalurkan Memastikan kebijakan masyarakat terjaga Membasmi ketidakseimbangan sosioekonomi/ mengurangkan jurang perbezaan pendapatan dalam kalangan rakyat	1 1 1 1 1 1 1 1 Maks. 5 m
7(c)	H1 H2 H3 H4 H5 H6 H7	Mempelbagaikan tanaman kontan dengan pulangan yang lebih baik/ kelapa/buah naga/ keledek Tidak perlu kawasan luas Menanam sayur-sayuran yang tempoh tanamannya pendek/cili/sawi/terung Membangunkan sektor agro makanan/ makanan berasaskan pertanian Menjamin bekalan makanan tempatan/ untuk eksport/ hub halal Mempelbagaikan kegunaan minyak sawit/ bio-diesel/ santan sawit Hampas sawit diproses menjadi makanan ternakan lembu/ baja/ biomass	1 1 1 1 1 1 1 Maks. 3 m
7(d)		Tahap 1 <ul style="list-style-type: none"> • Pengetahuan terhad tentang teori/konsep ekonomi • Menyenaraikan tindakan kerajaan melindungi industri tempatan • Tanpa huriaian/jawapan calon secara umum Contoh <ul style="list-style-type: none"> • Memupuk kecintaan terhadap produk negara • Mengurangkan penggunaan minyak lain • Menaikkan penggunaan minyak sawit tempatan 	[0 – 3]

Soalan	Butiran	Markah
	<p>Tahap 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakta dihuraikan dengan keterangan yang tepat/betul • Fakta yang sesuai disokong dengan teori ekonomi yang tepat <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menyampaikan maklumat tepat tentang kebaikan minyak kelapa sawit • Menolak dakwaan /propaganda barat • Mengadakan forum / pertandingan masakan • Mempelbagaikan kegunaan minyak sawit • Produk Bio-diesel/ industri hiliran minyak sawit • Mengurangkan kemiskinan luar bandar 	[4 – 6]
	<p>Tahap 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huraian yang sangat jelas dan terperinci/ mendalam. • Mengemukakan idea/contoh yang bernalas dan rasional <p>Contoh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mengubah persepsi masyarakat tentang kebaikan minyak sawit/ ‘makan sesudu sehari’ • Produk mesra alam berbanding minyak pesaing lain • Meminimumkan penggunaan racun serangga/ bahan kimia • Mengurangkan eksternaliti negatif/ pembakaran hutan secara besar-besaran • Memastikan Malaysia mematuhi Skim Pensijilan Lestari Malaysia • Memenuhi permintaan pasaran antarabangsa yang berkehendakkan pokok sawit mampan • Kaedah mampan yang tidak mencemarkan alam sekitar 	[7 – 9]